Basisondersteuning en Extra Ondersteuning

swv waterland po

SWV Waterland PO
Nova Business Park
Wielingenstraat 6
1441 ZR Purmerend

T: 0299 783483
E: info@swvwaterland.nl

www.swvwaterland.nl

Basisondersteuning en Extra Ondersteuning

Basisondersteuning 2
Aspecten van de basisondersteuning 3
De ondersteuningsstructuur 6
Onderdelen van de ondersteuningsgebieden 8
Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie 10
Rekenontwikkeling en dyscalculie 12
Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid 14
Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend 16
Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling 18
Spraak- en taalontwikkeling 20
Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid 22
Aspecten van de Extra ondersteuning 24
Gespecialiseerde ondersteuning 26

Basisondersteuning

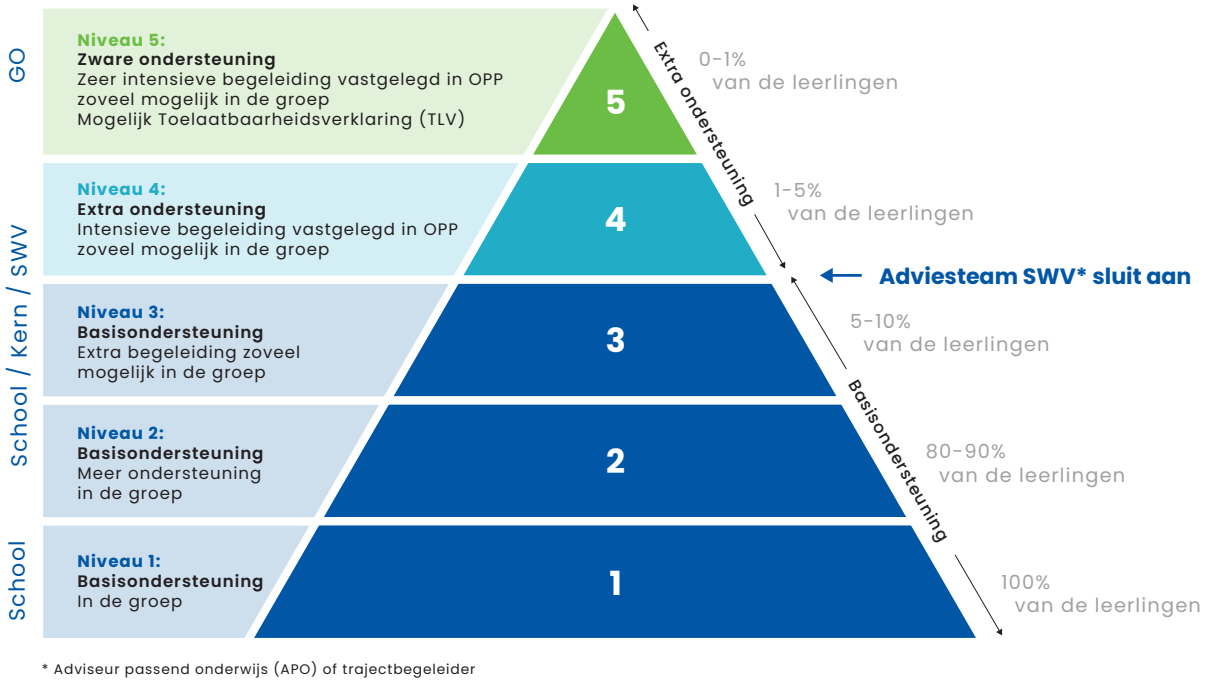

* Adviseur passend onderwijs (APO) of trajectbegeleider

Wat = beschreven in de basisondersteuning

Hoe = aan de schoolbesturen

We beschrijven de betrokkenen die primair betrokken zijn bij de ondersteuning. Uiteraard is de directeur of bestuurder ook een betrokkene als eindverantwoordelijke.

Basis op orde = Basiskwaliteit + Basisondersteuning

- Inspectieoordeel
- Missie en visie van de school
- Kwaliteitsindicatoren bestuur
- Norm basisondersteuning SWV

Aspecten van de basisondersteuning

Basisondersteuning

De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen die dat nodig hebben, passend bij hun ondersteuningsbehoefte. Het gaat bij de basisondersteuning om ondersteuning en doeltreffende aanpassingen waar leerlingen met dezelfde ondersteuningsbehoefte over het algemeen baat bij hebben. Het kan gaan om aanpassingen voor bepaalde groepen leerlingen, maar het kan ook gaan om aanpassingen die je integreert in het onderwijs voor alle leerlingen. Aan de basis hiervan ligt dat een leerling een ononderbroken ontwikkelproces moet kunnen doorlopen, afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling.

De verantwoordelijkheden voor de schoolbesturen en het SWV ten aanzien van de basisondersteuning liggen in elkaars verlengde. Het SWV heeft de wettelijke taak om met de schoolbesturen afspraken te maken over de inhoud en kwaliteit van de basisondersteuning in de regio. Deze afspraken zijn opgenomen in het ondersteuningsplan, zodat dezelfde basisondersteuning binnen alle scholen aan alle leerlingen geboden wordt. Schoolbesturen hebben de wettelijke taak voor zorgplicht passend onderwijs en zijn verantwoordelijk voor het voldoen aan de afspraken basisondersteuning binnen hun scholen.

Aspecten van de basisondersteuning

De basisondersteuning is bedoeld voor alle leerlingen. De basisondersteuning bestaat uit een geheel van preventieve en licht curatieve interventies uitgevoerd binnen ondersteuningsstructuur van een school. Het gebeurt planmatig en op een vooraf overeengekomen kwaliteitsniveau. De basisondersteuning wordt uitgevoerd onder regie en verantwoordelijkheid van de school en het schoolbestuur, met eventuele inzet van expertise van andere scholen binnen de kern en netwerkpartners. De basisondersteuning wordt bekostigd vanuit de lumpsum die de schoolbesturen vanuit het ministerie van OCW ontvangen.

Leraren en begeleiders weten dankzij een heldere norm beter wat ze moeten bieden; De norm helpt leraren en begeleiders om in gesprek te gaan met de schoolleiding, bestuurders en ouders, over de ondersteuning die geboden kan worden. Scholen worden door de norm gestimuleerd om de basisondersteuning die zij bieden begrijpelijk voor ouders en leerlingen te beschrijven in hun schoolgids. Zo weten zij beter wat ze kunnen verwachten; Dit biedt ouders handvatten om met de school in gesprek te gaan.

We spreken af dat de volgende vier aspecten binnen de basisondersteuning op iedere school zichtbaar zijn:

- De basiskwaliteit van de inspectie
- Het beleid voor de basisondersteuning
- De ondersteuningsstructuur/ ondersteuningsroute (vanuit de ondersteuningspiramide SWV Waterland)
- Ondersteuningsmogelijkheden op verschillende ondersteuningsgebieden

1. Basiskwaliteit zoals gesteld door de Inspectie

Onder basiskwaliteit wordt verstaan: de mate waarin de scholen voldoen aan de minimale eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van 1) het leerstofaanbod, 2) de onderwijstijd, 3) het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten, 4) het schoolklimaat, 5) de leerlingenzorg en 6) de leerprestaties. Deze eisen gelden voor alle scholen en zijn terug te vinden in het Onderzoekskader van de onderwijsinspectie. We spreken af dat elke school minimaal een voldoende scoort op de kwaliteitsgebieden uit het Onderzoekskader PO van de onderwijsinspectie.
https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/publicaties/2021/07/01/onderzoekskader-2021-primair-onderwijs

2. Beleid voor de basisondersteuning

Om voor het schoolpersoneel en ouders duidelijk te maken wat we op elke school doen en waar we naar toe willen zijn de volgende beleidsdocumenten aanwezig op iedere school: Een oudersamenvatting met de ondersteuningsmogelijkheden opgenomen in de schoolgids en Protocollen. Het SOP zal vervangen worden door een uittreksel voor in de schoolgids waarmee de ondersteuningsmogelijkheden van de school zichtbaar en kenbaar worden gemaakt. De volgende protocollen zijn op elke school aanwezig en indien nodig toegepast:

- Protocol leesproblemen en dyslexie
- Protocol ernstige reken-wiskundeproblemen
- Protocol medische handelingen
- Protocol sociaal veiligheid dat pesten tegengaat en zorgt voor sociale, fysieke en mentale veiligheid van de leerlingen
- Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Protocol (hoog)begaafdheid
- Protocol vroegtijdige signalering van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong

3. De Ondersteuningsstructuur/ ondersteuningsroute

Deze zorgt ervoor dat ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig gesignaleerd worden en dat er vanuit die signalering zo snel mogelijk passende ondersteuning wordt geboden. Dat vraagt om een handelingsgerichte basishouding in het team en om pedagogisch partnerschap met ouders en belangrijke ketenpartners als de jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg en het speciaal (basis)onderwijs.

- Zeven principes van Handelingsgericht werken (inclusief samenwerking met ouders en ketenpartners
- Hoorrecht leerlingen en educatief partnerschap
- Doorgaande lijn (Voorschool-PO-VO)
- Inzetten arrangementen
- Monitoren van effecten
- Financiering van onderzoeken
- Samenwerking in de kern
- Ondersteuningsroute vanuit de ondersteuningspiramide SWV Waterland

4. Basisondersteuning op ondersteuningsgebieden

Ondersteuning ter bevordering van:

- Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie
- Rekenontwikkeling en dyscalculie
- Cognitieve ontwikkeling/ Meer- en hoogbegaafdheid
- Cognitieve ontwikkeling/ Laagbegaafdheid en moeilijk lerend
- Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling
- Spraak- en taalontwikkeling
- Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid

De ondersteuningsstructuur

Handelingsgericht werken

Elke school binnen ons samenwerkingsverband werkt volgens de principes van handelingsgericht werken (HGW). Dat houdt in het kort in: doelgericht, cyclisch en transparant werken, met focus op wat goed gaat en in samenwerking met kind, ouders en professionals.

- De werkwijze is doelgericht
- Het gaat om de wisselwerking en afstemming
- Onderwijsbehoeften van kinderen staan centraal
- Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang
- Schoolteams, leerlingen, ouders en ondersteuners werken constructief samen
- De werkwijze is systematisch en transparant (planmatig)

Hoorrecht leerlingen en educatief partnerschap

Kinderen worden actief betrokken bij en kunnen meepraten over de ondersteuning die ze krijgen, op een manier die past bij hun leeftijd. Scholen communiceren in begrijpelijke taal met ouders en betrekken ouders als ervaringsdeskundige en partner.
Werken in kernen

Werken in kernen

Alle scholen zijn verdeeld in kernen. Door samenwerking in kernen kan het onderwijs beter inspelen op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en ontstaat er een meer dekkend netwerk voor thuisnabij onderwijs. Kerngericht werken biedt een bestuursdoorbroken aanpak waarin scholen, ouders en externe partners samen verantwoordelijkheid nemen voor elk kind.

Doorgaande lijn KO-PO-VO

Elke school werkt nauw samen met voorschoolse partners en partners in het VO. Bij een overstap/doorstroom legt de school de onderwijsbehoeften duidelijk vast. Reguliere en speciale scholen werken samen.

Monitoren van effecten

Elke school monitort het effect van de geboden basis- en extra ondersteuning.

Hierover wordt, ondersteund door data, de relevante dialoog gevoerd tussen de school en het samenwerkingsverband. Op schoolbestuurlijk niveau wordt de dialoog gevoerd over welke acties er uitgezet moeten worden bij het nog niet behalen van de afspraken.

Inzet ondersteuningsmiddelen

Iedere school zet de ondersteuningsmiddelen, die door het samenwerkingsverband zijn toegewezen, gericht in op activiteiten passend bij het beleid van het samenwerkingsverband. Financiering van onderzoeken (HB, intelligentie) en aanschaf ontwikkelingsmateriaal vallen binnen de basisondersteuning en dus binnen de bekostiging vanuit de schoolbesturen. Onderzoeken op het pedagogisch didactisch gebied (waaronder IQ onderzoeken wanneer nodig) worden dus voornamelijk binnen de basisondersteuning bekostigd.

Onderdelen van de ondersteuningsgebieden

Bij de volgende ondersteuningsgebieden verzorgen de scholen de basisondersteuning waaronder de preventieve en licht curatieve interventies. We kijken binnen deze ondersteuningsgebieden steeds naar:

Aanbod

- Ondersteuning om het ontstaan van een lichte of zware ondersteuningsbehoefte te voorkomen (preventief)
- Lichte en kortdurende, veelal remediërende ondersteuning om leerlingen weer mee te laten draaien in de lessen voor de gehele groep (curatief)
- Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen aan de lessen, de toetsing, het schoolgebouw, de materialen en toerusting van leerlingen

Materialen

- Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen met materialen en toetsen.

Expertise

- Scholen hebben kennis en/of expertise om bepaalde ondersteuning te kunnen bieden.

Protocollen

- Scholen hebben protocollen en/of kwaliteitskaarten en/of beleidsplannen waarin ze het beleid en werkwijze op het betreffende ondersteuningsgebied hebben beschreven.

Fysieke ruimte

- Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen in het schoolgebouw.

Wat niet

- De specifieke onderdelen die NIET binnen de basisondersteuning vallen.

Preventieve interventies

Preventieve interventies richten zich op het voorkomen van problemen of achterstanden, voordat deze zich voordoen of als ze in een beginfase zijn.

Ze zijn gericht op het versterken van positieve factoren en het voorkomen van negatieve invloeden die de ontwikkeling van een leerling kunnen belemmeren.

Licht curatieve interventies

Licht curatieve interventies worden ingezet als er al problemen zijn, maar deze zijn nog niet zo ernstig of chronisch dat ze grote veranderingen of intensieve behandelingen vereisen. Ze richten zich op het verhelpen of verminderen van bestaande problemen, maar dan op een minder ingrijpende en meer ondersteunende manier.

Wanneer er ondersteuningsbehoeften op meerdere ondersteuningsgebieden zijn, zou dat kunnen leiden tot een te andere ondersteuningsvraag en dus de basisondersteuning overstijgen vanwege co-morbiditeit of opstapeling van problematiek

Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op gedifferentieerd niveau binnen de klas, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van pré teaching en verlengde instructie. Hierbinnen valt ook dat een leerling het aanbod in een groep hoger of lager kan volgen.
- Binnen de basisondersteuning is er kortdurend* aanbod voor individuele leerlingen of groepjes leerlingen binnen de klas of binnen de school.
- De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen en spelling en dyslexie op ondersteuningsniveau 1, 2 en 3 volgens het protocol Leesproblemen en Dyslexie.
- Tijdens en na een dyslexiebehandeling door specialisten vanuit de jeugdwet loopt de ondersteuning vanuit de basisondersteuning door.

Protocol

- De school beschikt over het protocol Leesproblemen en Dyslexie.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk.
- De school heeft het signaleren van lees- en spellingsproblemen en de aanpak ervan vastgelegd en voert deze uit.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van lees- en spellingsproblemen.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom lees- en spellingsproblemen en dyslexie.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van lees- en spellingsproblemen en dyslexie binnen de school.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school beschikt over een signaleringsinstrument.
- De school beschikt over de mogelijkheid om materialen in te zetten ter ondersteuning bij de spelling- en taalontwikkeling.
- De school beschikt over een preventieve methode leesproblemen.

- De school beschikt over compenserende dyslexiesoftware.
- De school beschikt over remediërende materialen.
- De school beschikt over aangepaste toetsen.

Fysieke ruimte

- De school heeft indien nodig een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.
- De school beschikt over een passend en divers aanbod van leesboeken in de groeps- en/of schoolbibliotheek.

Wat niet

- De diagnostiek en behandeling van dyslexie of indicatie Ernstige Dyslexie (ED) (ondersteuningsniveau 4) door een specialistische zorgaanbieder.
- Logopedische behandeling ter verbetering van de taalontwikkeling.
- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met lees- en spellingproblemen en dyslexie die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en de behandeling van dyslexie.

*Kortdurend

- Onder kortdurend verstaan we een periode van aaneengesloten 2 keer 12 weken zonder de gewenste ontwikkeling, behalve als er binnen een landelijke richtlijn of protocol van een andere periode wordt uitgegaan.

Rekenontwikkeling en dyscalculie

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op gedifferentieerd niveau binnen de klas, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van pré teaching en verlengde instructie. Hierbinnen valt ook dat een leerling het aanbod in een groep hoger of lager kan volgen.
- Binnen de basisondersteuning is er specifiek kortdurend* aanbod voor individuele leerlingen of groepjes leerlingen binnen de klas of binnen de school.
- De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie op ondersteuningsniveau fase groen, fase geel, fase oranje volgens het protocol Ernstige Reken
- Wiskundeproblemen en dyscalculie.
- Tijdens en na een dyscalculie behandeling door specialisten vanuit de jeugdwet loopt de ondersteuning vanuit de basisondersteuning door.

Protocol

- De school beschikt over het Protocol Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk.
- De school heeft het signaleren van reken- en wiskundeproblemen en de aanpak ervan vastgelegd en voert deze uit.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van reken- en wiskundeproblemen.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom reken- en wiskundeproblemen.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie binnen de school.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school beschikt over een signaleringsinstrument.
- De school beschikt over de mogelijkheid om materialen in te zetten ter ondersteuning bij de reken- en wiskundeontwikkeling.

- De school beschikt over compenserende rekensoftware.
- De school beschikt over remediërende materialen.

Fysieke ruimte

- De school heeft indien nodig een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.

Wat niet

- De diagnostiek en behandeling van Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie (fase rood) door een specialistische zorgaanbieder.
- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en de behandeling van dyscalculie.

*Kortdurend

- Onder kortdurend verstaan we een periode van aaneengesloten 2 keer 6 weken zonder de gewenste ontwikkeling, behalve als er binnen een landelijke richtlijn of protocol van een andere periode wordt uitgegaan.

Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op gedifferentieerd niveau binnen de klas, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van pré teaching en verlengde instructie. Hierbinnen valt ook dat een leerling het aanbod in een groep hoger of lager kan volgen.
- De school zorgt voor een passend en uitdagend aanbod dat aansluit bij de ondersteunings-behoeften en talenten van een leerling.
- De school kan (binnen de kern) gelijkgestemde leerlingen samenbrengen (Peer contact). Dit kan vanuit impulsbudgetten worden vormgegeven.
- De school is in staat om de stof te compacten en te verrijken.
- De school is in staat om een leerling te laten verdiepen en/of versnellen indien dat nodig is op één of meerdere ontwikkelingsgebieden.

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor meer- en hoogbegaafdheid in een protocol of kwaliteitskaart.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen of inhoud van de kwaliteitskaarten toepassen in de eigen onderwijspraktijk.
- De school heeft het signaleren van meer- en hoogbegaafdheid en de aanpak ervan vastgelegd en voert deze uit.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom meer- en hoogbegaafdheid.
- Leerkrachten hebben kennis van leerhouding/metavaardigheden/executieve vaardigheden van (hoog)begaafde leerlingen.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid vanuit school, bestuur, kern.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school beschikt over een signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafdheid.
- De school beschikt over uitdagende materialen passend bij de kenmerken van hoogbegaafdheid.
- De school beschikt over verrijkende en verdiepende materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Fysieke ruimte

- De school heeft indien nodig een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.

Wat niet

- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is.
- Het aanbieden van voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs.
- Onderwijs aan- en begeleiding van leerlingen die naast meer- en hoogbegaafdheid tevens zeer intensieve ondersteuningsvragen hebben op het gebied van sociaal en/of emotionele ontwikkeling.

Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op gedifferentieerd niveau binnen de klas, waarbij tevens gebruik kan worden gemaakt van pré teaching en verlengde instructie. Hierbinnen valt ook dat een leerling het aanbod in een groep hoger of lager kan volgen.
- De school zorgt voor een passend aanbod dat aansluit bij de ondersteuningsbehoeften en talenten van een leerling.
- De school is in staat om de stof te minimaliseren passend bij de ondersteuningsbehoefte.
- De school is in staat om een leerling te laten vertragen indien dat nodig is op een bepaald ontwikkelgebied.

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor minder– en laagbegaafdheid in een protocol of kwaliteitskaart.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen of inhoud van de kwaliteitskaarten toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van minder- en laagbegaafdheid.
- Leerkrachten hebben kennis van leerhouding/metavaardigheden/executieve vaardigheden van minder- en laagbegaafde leerlingen.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom minder- en laagbegaafdheid.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van minder- en laagbegaafdheid vanuit school, bestuur en/of kern.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school beschikt over een systeem om de ontwikkeling in kaart te brengen en te volgen.
- De school beschikt over remediërende materialen en/of software.

- De school beschikt over materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Fysieke ruimte

- De school heeft een indien nodig aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.

Wat niet

- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van (minder- en laagbegaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is.
- Onderwijs aan- en begeleiding van leerlingen die naast een moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling, tevens zeer intensieve ondersteuningsvragen hebben op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.

Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling

Aanbod

- De school zorgt voor een passend en uitdagend aanbod dat aansluit bij de ondersteuningsbehoeften en talenten van een leerling.
- De school heeft aanbod op het gebied van executieve functies.
- De school heeft een samenwerking met jeugdteams, de schoolarts en andere specialisten.

Protocol

- De school beschikt over een anti-pesten protocol.
- De school beschikt over de meldcode kindermishandeling.
- De school beschikt over een protocol schorsen en verwijderen.
- De school beschikt over een protocol verzuim en thuiszitters of schoolaanwezigheid.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom executieve functies.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling vanuit school, bestuur, kern.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school heeft een sociaal- emotioneel leerlingvolgsysteem.
- De school heeft een methode voor sociaal emotionele ontwikkeling.
- De school beschikt over een preventieve methodiek groepsdynamiek.
- De school beschikt over training rondom sociaal emotionele ontwikkeling.
- De school beschikt over materialen voor het versterken van de sociaal emotionele ontwikkeling en executieve functies.

Fysieke ruimte

- De school heeft indien nodig een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.
- De school kan beschikken over een ruimte waar kinderen prikkelarm kunnen werken of een time-out kunnen krijgen.
- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte waar door externe professionals met een kind gewerkt kan worden.

Wat niet

- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met gedragsproblematiek die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is.

Spraak- en taalontwikkeling

Aanbod

- De school biedt een rijke taalomgeving.
- De school creëert momenten waarop kinderen gericht in samenspel met anderen de spraak- en taalontwikkeling kunnen vergroten.
- De school heeft een samenwerking met de NT2 voorzieningen, gemeente en cluster 2 scholen.

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor spraak- en taalproblemen in een protocol of kwaliteitskaart.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen of inhoud van de kwaliteitskaarten toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om te signaleren, analyseren en bijpassend aanbod te creëren op het gebied van spraak- en taalontwikkeling.
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom spraak-taalontwikkeling.
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van taal- en spraakontwikkeling vanuit school, bestuur en/of kern.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.

Materialen

- De school beschikt over remediërende materialen.
- De school beschikt over materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Fysieke ruimte

- De school heeft indien nodig een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken.
- In de klas is ruimte beschikbaar voor expliciet (en letterlijk zichtbaar) taalaanbod.

Wat niet

- De bekostiging en inrichting van een specifiek aanbod voor kinderen die de Nederlandse taal als tweede taal verwerven (NT2). Dit is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen, deze worden hiervoor bekostigd vanuit het rijk. Ze werken voor deze doelgroep wel samen met de gemeenten om dergelijk aanbod zo kind nabij te organiseren. De gemeente is namelijk verantwoordelijk voor voldoende (openbaar) onderwijs in het algemeen, dit geldt dus ook voor onderwijs aan nieuwkomers. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer.
- Wanneer de ondersteuning binnen de school ontoereikend is voor een kind met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of wanneer er behoefte is aan aanvullende expertise, doet de school een beroep op de expertise van cluster 2.
- Inzet van specialisten op het gebied van logopedie.

Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid

Aanbod

- De school is in staat om bij medische handelingen te handelen aan de hand van het protocol.
- De school is in staat om afspraken met ouders omtrent en expliciete toestemming van ouders voor uitvoering van medische handelingen of het toedienen van medicijnen vast te leggen in een overeenkomst of verklaring.
- De school is in staat om een langdurig zieke kind op een alternatieve wijze te betrekken bij de dagelijkse didactische, pedagogische en sociale onderwijspraktijk.
- De school heeft een intensieve samenwerking met jeugdteams, de schoolarts en andere specialisten.

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor zorg in de school in een protocol of kwaliteitskaart.
- De school beschikt over het protocol medisch handelen op school.
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen of inhoud van de kwaliteitskaarten toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid vanuit school, bestuur en/of kern.
- De school kan ouders/verzorgers doorverwijzen naar externe specialisten.
- De school kan gebruik maken van het netwerk Ziezon en kan in het geval van een chronisch ziek kind of een kind dat in het ziekenhuis is opgenomen een consulent OZL inzetten voor advies over aanpassingen van het onderwijs op de situatie.

Materialen

- N.v.t.

Fysieke ruimte

- De school is toegankelijk voor kinderen met lichamelijke of motorische beperking.

- De school beschikt over een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken gemaakt over het beheer hiervan.
- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding en het uitvoeren van behandelingen.
- De school heeft de beschikking over een speel- of bewegingsruimte.

Wat niet

- Leerkrachten kunnen (onder arbeidsrecht) nooit verplicht worden tot het uitvoeren van een medische handeling, ook al is het een afspraak binnen de basisondersteuning. Voor de bovenstaande afspraken met betrekking tot medische handelingen geldt dus altijd: ja, tenzij.
- Inzet van specialisten op het gebied van fysio- en ergotherapie.

Aspecten van de Extra ondersteuning

De extra ondersteuning

Extra ondersteuning richt zich specifiek op individuele leerlingen die onderwijs volgen op een reguliere basisschool en die meer ondersteuning nodig hebben dan waarin de school vanuit de basisondersteuning kan voorzien. Dit geldt voor leerlingen met een (intensieve) extra ondersteuningsbehoefte die in het regulier onderwijs kunnen blijven met (veel) ondersteuning en/of gebruikmakend van bovenschoolse vormen van extra ondersteuning en/of gebruik maken van arrangementen. Op basis van de landelijke wet- en regelgeving behoort ondersteuning ter bevordering van de Nederlandse taal met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden niet tot extra ondersteuning.
Voor elke leerling die extra ondersteuning krijgt, maakt de school een OntwikkelPerspectiefPlan (OPP).

De Ontwikkelingsperspectieven

Wanneer een leerling extra ondersteuning krijgt, wordt er voor de leerling een OPP opgesteld.

Het OPP bestaat uit:

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren)
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en - indien aan de orde - de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.

Gespecialiseerde scholen stellen voor alle kinderen een OPP op. Het OPP van de leerling is gemaakt conform de geldende wet- en regelgeving. Elke school is verplicht om de begin- en einddatum van het OPP te registeren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD voorheen BRON). Zie voor meer informatie op de website van de Inspectie van Onderwijs.

Op basis van de wettelijke vereisten beschrijft de school in het OPP de stimulerende en belemmerende factoren van de leerling. Ook worden de ondersteuningsbehoeften en onderwijsdoelen geformuleerd. Wat gaat de leerling naar verwachting doen na de basisschool (uitstroomprofiel)? Welke extra begeleiding biedt de school aan de leerling? De leerling wordt hierbij betrokken vanuit het hoorrecht. De school overlegt met de ouders/verzorgers over het handelingsgerichte deel van het OPP.

Mocht een leerling deelnemen aan een bovenschoolse vorm van extra ondersteuning wordt ook de betreffende uitvoerder betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP. Het OPP wordt ten minste één keer per schooljaar door de school met de ouders/verzorgers geëvalueerd.

Registratie ROD

- Alle OPP's worden geregistreerd in het ROD (Register Onderwijsdeelnemers).
- https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/handreiking-ontwikkelingsperspectief-opp-een-houvast-voor-regulier-en-gespecialiseerd-onderwijs/
- https://youtu.be/eaPr4f3dGLA

Gespecialiseerde ondersteuning

Gespecialiseerde ondersteuning (GO)

- Speciaal basisonderwijs
- Speciaal Onderwijs
- Buitengewoon Leren

swv waterland po